

W wolnym czasie/ Während der Freizeit

Prawna regulacja wzajemnych kontaktów internowanych ze Szwajcarami

Verhaltensregeln zwischen den Soldaten und der Bevölkerung

ROZKAZ

w sprawie ustosunkowania się ludności cywilnej do internowanych.

Komisarz Federalny dla Spraw Internowania i Hospitalizowania podaje do wiadomości ludności cywilnej co następuje:

I. Wzbronionym jest:

- a. dawanie internowanym pieniędzy, przyjmowania na przechowanie lub wymieniania ich,
- b. dostarczanie internowanym ubrań cywilnych,
- c. udzielanie internowanym pomocy pod jakąkolwiek bądź postacią w celu ułatwienia ucieczki względnie przygotowania do niej,
- d. kupowanie czy też przyjmowanie bezpłatnie przedmiotów stanowiących wyposażenie internowanych,
- e. bezpośrednie nabywanie od internowanych wykonywanych przez nich wyrobów ręcznych, przedmiotów artystyczno-rzemieślniczych itp.
- f. posyłanie internowanym racjonowanych artykułów spożywczych tudzież kuponów żywnościowych,
- g. kupowanie dla internowanych biletów kolejowych,
- h. pośredniczenie w dostarczaniu poczty lub udzielanie w inny sposób pomocy w omijaniu przepisu, w myśl którego korespondencja internowanych powinna przechodzić przez pocztę polową,
- i. zezwalanie na używanie przez internowanych telefonu prywatnego.

II. Internowanym wolno tylko za specjalnym zezwoleniem Komisarjatu Federalnego dla Spraw Internowania i Hospitalizowania:

- a. uczęszczać do mieszkań prywatnych,
- b. uczęszczać do restauracji, kin, teatrów, na zawody lub też inne imprezy publiczne,
- c. używać rowerów.

Dlatego też osoby cywilne, a w szczególności pracodawcy internowanych, właściciele restauracji, kin, teatrów, organizatorzy imprez sportowych mają upewnić się, czy internowany posiada takie pozwolenie, zanim udostępnią mu swój dom lub zezwolą na uczęszczanie do restauracji, na jakąkolwiek bądź imprezę publiczną czy też dadzą rower do użytku.

III. Dla odwiedzania internowanych należy mieć zezwolenie Komisarza Federalnego dla Spraw Internowania i Hospitalizowania.

IV. Internowanym nie wolno zawierać związków małżeńskich. Zabrania się przeto utrzymywania z nimi stosunków, któreby mogły doprowadzić do tego celu.

V. Żandarmerii oraz cywilnym organom policyjnym zostaje powierzona piecza nad przestrzeganiem powyższych przepisów. Wszelkie wykroczenia pod tym względem będą karane przy zastosowaniu paragrafu 107 Wojskowego Kodeksu Karnego.

Komisarz Federalny
dla Spraw Internowania i Hospitalizowania

M. p. dnia 1 listopada 1941

ppułk. HENRY

Befehl

über die Beziehungen der Zivilbevölkerung zu den Internierten.

Der Eidg. Kommissär für Internierung und Hospitalisierung gibt der Zivilbevölkerung folgendes bekannt:

I. Es ist verboten:

- a) den Internierten Geld zu geben, solches in Verwahrung zu nehmen, oder auszuwechseln;
- b) den Internierten Zivilkleider abzugeben;
- c) den Internierten in irgendeiner Form bei der Flucht oder bei den Vorbereitungen zur Flucht behilflich zu sein;
- d) Gegenstände, welche zur Ausrüstung der Internierten gehören, zu erwerben oder ohne Entgelt entgegenzunehmen;
- e) Handarbeiten, kunstgewerbliche Gegenstände usw., welche von den Internierten vertfertigt werden, von diesen direkt zu erwerben;
- f) den Internierten rationierte Lebensmittel oder Rationierungsmarken zu schicken;
- g) für Internierte Fahrkarten für die Eisenbahn zu kaufen;
- h) die Post der Internierten zu vermitteln oder sonstwie behilflich zu sein bei der Umgehung der Vorschrift, dass die gesamte Korrespondenz der Internierten durch die Feldpost gehen muss;
- i) den Internierten die Benutzung des Privattelephons zu gestatten.

II. Die Internierten dürfen nur mit spezieller Bewilligung des Eidg. Kommissariates für Internierung und Hospitalisierung:

- a) Privatwohnungen betreten;
- b) Wirtshäuser, Kinos, sportliche Veranstaltungen, Theater und andere öffentliche Veranstaltungen besuchen;
- c) Fahrräder benützen.

Infolgedessen haben sich die Zivilpersonen, speziell die Arbeitgeber der Internierten zu vergewissern, dass ein Internierter im Besitze einer solchen Bewilligung ist, bevor sie ihm Zutritt in die Wohnung, in die Wirtschaft oder zu einer öffentlichen Veranstaltung gestatten oder bevor sie ihm ein Velo zur Benützung überlassen.

III. Für Besuche bei Internierten ist die Erlaubnis des Eidg. Kommissärs für Internierung und Hospitalisierung einzuholen.

IV. Den Internierten ist die Eingehung einer Ehe nicht gestattet. Es sind daher auch alle auf eine solche hinzielenden Beziehungen mit Internierten untersagt.

V. Die Heerespolizei und die zivilen Polizeiorgane sind beauftragt, für die Einhaltung der obigen Vorschriften zu sorgen. Ihre Uebertretung wird in Anwendung des Art. 107 des Militärstrafgesetzes bestraft.

Der Eidg. Kommissär für Internierung und Hospitalisierung:

Oberstl. HENRY.

Kontakty polsko-szwajcarskie
Polnisch-schweizerische Beziehungen

Kontakty polsko-szwajcarskie
Polnisch-schweizerische Beziehungen

Adieu Helvetia!

Pamiątki i ślady po internowanych w Szwajcarii

Spuren von Polen, die in der Schweiz interniert gewesen sind

Sumiswald

Graubünden

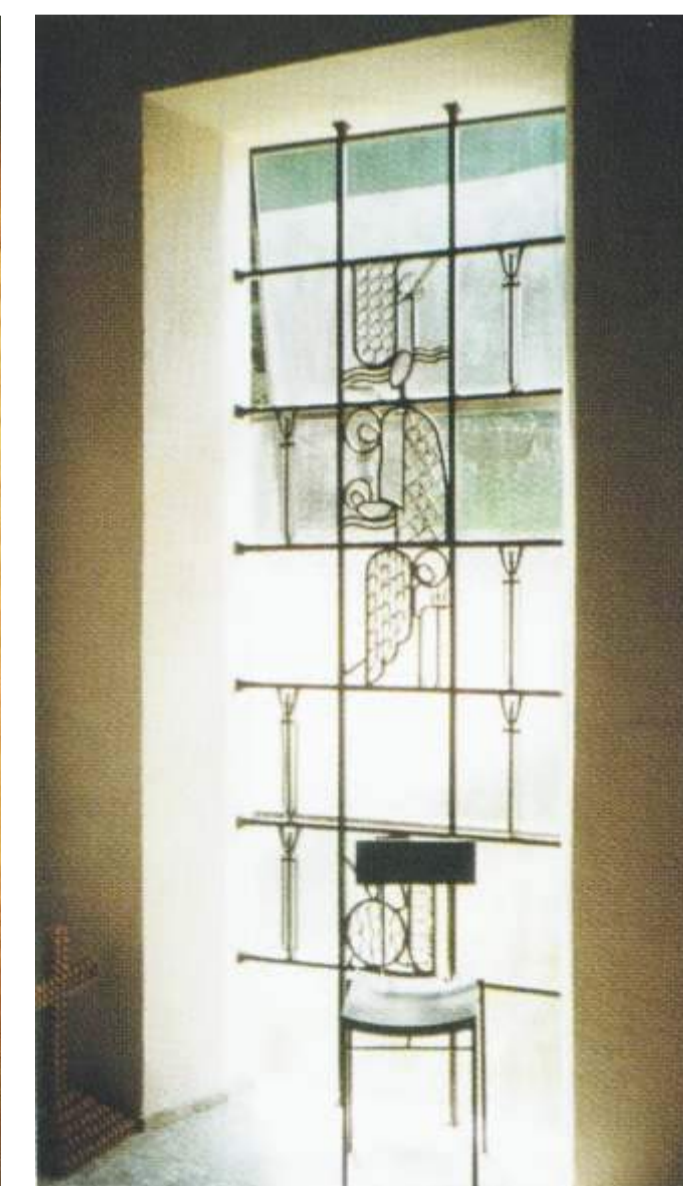
Friedhof Rosenberg, Winterthur

Tablica w polskiej kaplicy w Enges
Gedenktafel in der Polenkapelle in Enges

Kaplica 2. DSP w Zuchwil (koło Solury)

Kapelle der 2. Schützendivision in Zuchwil bei Solothurn

Friedhof Rosenberg, Winterthur